

Vedeli ste, že

11. apríla 1946 sa začali prvé pokusy so zásobovaním horolezcov lietadlami (Chata pri Zelenom plese)

„Horolezci Ing. Alois Kraus a Dr. Josef Dostál sa stretli s československými vojenskými letcami. V apríli 1946, na prvom zimnom inštruktorskom kurze na Chate pri Zelenom plese, urobili prvé pokusy so zásobovaním horolezcov lietadlami. Lietadlá Storch – Bocian boli nemecké trofejné lietadlá, ktoré v nemeckej armáde slúžili na letecký prieskum.

Dňa 9. apríla 1946 odleteli dve lietadlá OK-VSA a OK-ZEI z Prahy do Popradu. Jedno z nich ledva-ledva preletelo ponad hrebeň Malých Karpát a pre technickú poruchu pristálo na letisku vo Vajnorochoch a neskôr pokračovalo pod Tatry. Druhé šťastne pristálo na letisku vo Vajnorochoch a mohlo ďalej letieť do Popradu.

Pokusná akcia sa začala 11. apríla 1946. Dobrovoľníkmi boli českí a slovenskí horolezci a Dr. Jelínek. Spresnila sa spolupráca letcov a horolezcov, dohodlo sa spojenie a označenie miesta na zhodenie materiálu. Počasie pokusným letom neprialo. Obe lietadlá aj napriek tomu vzlietli a zhadzovali vrecia s pieskom na vybraný cieľ – na svah pri Zelenom plese. Vrecia padali z výšky 300 metrov a dopadali na cieľ s presnosťou 20 metrov. Postupne však zlyhávalo rádiové spojenie. Aj samotný nízky let pod mrakmi bol pre pilotov nebezpečný. Preto sa skupina presunula na Veľkú Svišťovku (2 037 m n. m.), kde bolo lepšie rádiové spojenie. Jedno z lietadiel malo technickú poruchu. Druhé Storch OK-ZEI s pilotom Kauckým však priletel nad vrchol Veľkej Svišťovky, kde bol na snehu vyznačený farebný cieľ. Horolezci vystrelili svetelné rakety, zapálili dymovnicu. Spolu urobil 5 letov. Posádka zhodila 5 vrec s pieskom bez padáka s dobrou presnosťou. Posledný let pilot uskutočnil vo výške len 50 metrov.

Potom sa ešte pokúsili 14. apríla 1946 vyskúšať letecké zásobovanie na Jahňacom štíte, ale let im prekazilo počasie. Lietadlá a ich piloti si však odskúšali i možnosti pristátia na veľkých poľanách v Javorovej a Bielovodskej doline. Československí horolezci na Everest vystúpili oveľa neskôr, ale zhodením materiálu na Veľkú Svišťovku o veľa rokov predišli švajčiarsku expedíciu na Daulagiri, pri ktorej bolo nie s veľkým úspechom použité malé lietadlo. To však počas jedného letu havarovalo. Prešlo desať rokov, kým sa vo Vysokých Tatrách opäť objavili lietadlá – tentoraz vrtuľníky“ (Svetoň 2009, s. 14-15)¹.

Storch – Bocian lietal po II. svetovej vojne nad Vysokými Tatrami

¹ SVETOŇ, Pavol. Vrtuľníky nad Tatrami: Malé dejiny leteckej záchran. 2009.